

Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра музичних інструментів

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекреації
проф. Гаврилюк С. В.

С. В. Гаврилюк
«18» листопада 2015 р.

ХУДОЖНЯ ЛАБОРАТОРІЯ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА (інструментальна група)

Робоча програма
вибіркової навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
напряму 6.020204 «Музичне мистецтво»

Луцьк – 2015

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Художня лабораторія народного мистецтва (інструментальна група)» для студентів напряму 6.020204 «Музичне мистецтво».

«18» 09 2015 р. – 11 с.

Розробник: кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музичних інструментів Охманюк В. Ф.

Рецензент: кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музичних інструментів Шиманський П. Й.

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри історії, теорії мистецтв та виконавства

протокол № 1 від 22. 09 2015 р.

Завідувач кафедри: _____ (Шиманський П. Й.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією Інституту мистецтв

протокол № 2 від 23. 09 2015 р.

Голова науково-методичної комісії Інституту мистецтв _____ (Шиманський П.Й.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 3 від 18. 11 . 2015 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Напрямок підготовки, спеціальність, спеціалізація, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів <u>12</u>	0202 «Мистецтво»	за вибором
Модулів <u>2</u>	6.020204 «Музичне мистецтво»	Роки підготовки <u>1–2</u>
Змістових модулів <u>2</u>		Семестри <u>1–4</u>
ІНДЗ: немає		Практичні заняття <u>148</u> год.
Загальна кількість годин <u>360</u>		
Тижневих годин (для денної форми навчання): <u>1</u> семестр: аудиторних <u>1</u> самостійної роботи <u>0,5</u> <u>2-4</u> семестри: аудиторних <u>2</u> самостійної роботи <u>1</u>	«Бакалавр»	Самостійна робота <u>190</u> год.
		Консультації 22
		Форми контролю: <u>диференційований залік</u> 1, 3, 4 семестр

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

«Художня лабораторія народного мистецтва (інструментальна група)» є важливою дисципліною при підготовці інструменталіста, оскільки при вивченні курсу закладаються основи гри в ансамблі, розуміння та вміння відтворити специфіку народно-академічної манери виконавства. Участь в ансамблі народної музики пов'язана із практикою виконавської діяльності, яка є обов'язковою умовою успішної підготовки фахівця.

Мета курсу «Художня лабораторія народного мистецтва (інструментальна група)» – прищепити любов до гри на народних інструментах, виховати художнє мислення, навчити засвоювати оркестрові партії, вміння створювати інтерпретації музичних образів і передавати свій задум у виконавській діяльності.

Завдання курсу:

- оволодіння виконавськими навичками, необхідними для гри на народних інструментах;
 - розширення музичного світогляду, ознайомлення з кращими зразками української народної інструментальної музики, народною музичною творчістю;
 - розвиток навичок самостійної роботи над оркестровими партіями.
- В результаті вивчення курсу студент повинен

знати:

- теоретичний матеріал щодо виконавської техніки на інструменті;
- правила вивчення та виконання партій свого інструменту;
- найбільш вагомі інструментальні твори українських композиторів;

вміти:

- володіти інструментом;
- реалізувати у виконавській діяльності теоретичні знання і навички, отримані в процесі вивчення спеціальних дисциплін;
- знати строї усіх інструментів народного оркестру.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. (I-II семестри)

«Удосконалення практичних умінь та виконавських навичок в інструментальній групі художньої лабораторії народного мистецтва»

Тема 1. (I семестр) Вивчення партій інструментального репертуару

Характерні особливості народної інструментального виконавства. Специфіка народного виконавства. Ансамблевість у народному оркестровому виконавстві. Національна специфіка гри на народних інструментах. Тематика народних мелодій.

Тема 2. (II семестр) Виконавська робота в інструментальній групі художньої лабораторії народного мистецтва

Художня лабораторія народного мистецтва: функції хорової, інструментальної та хореографічної груп. Вокально-інструментальний ансамбль народної музики: взаємовідношення партій, ансамблевість. Робота над репертуаром.

Орієнтовні приклади творів:

Варіант 1: Д. Попічук. «Святкова хора».

Варіант 2: М. Різоль «Українська фантазія».

Варіант 3: І. Шамо «На гулянці».

Змістовий модуль 2. (III-IV семестри)

«Закріплення практичних умінь та виконавських навичок в інструментальній групі художньої лабораторії народного мистецтва»

Тема 3. (III семестр) Вивчення партій інструментального репертуару.

Імпровізаційність у народному інструментальному виконавстві. Ансамблевість у колективі з хоровою, інструментальною та хореографічною групами. Специфіка волинського фольклору.

Тема 4. (IV семестр) Виконавська робота в художній лабораторії народного мистецтва.

Волинський фольклор в автентичному виконанні. Інструментальні обробки волинського фольклору. Інструментальна музика волинських композиторів. Робота над репертуаром.

Орієнтовні приклади творів:

Варіант 1: П. Юсипчук «Концертна полька»

Варіант 2: В. Охманюк «Весільна полька з Серафинець».

4. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2.

Назви змістових модулів	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		Індивідуальні заняття	Консультації	Самостійна робота
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Удосконалення практичних умінь та виконавських навичок в інструментальній групі художньої лабораторії народного мистецтва				
Тема 1. Вивчення партій інструментального репертуару.	72	28	4	40
Тема 2. Виконавська робота в інструментальній групі художньої лабораторії народного мистецтва.	104	44	6	54
Разом за змістовим модулем 1	176	72	10	94
Змістовий модуль 2. Закріплення практичних умінь та виконавських навичок в інструментальній групі художньої лабораторії народного мистецтва				
Тема 3. Вивчення партій оркестрового репертуару.	108	44	6	58

Тема 4. Виконавська робота в художній лабораторії народного мистецтва.	76	32	6	38
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	184	76	12	96
Усього годин	360	148	22	190

5. Консультації

№ з/п	Тема	К-ть годин
	<i>Змістовий модуль 1. Удосконалення практичних умінь та виконавських навичок в інструментальній групі художньої лабораторії народного мистецтва</i>	
1	Вивчення партій інструментального репертуару.	4
2	Виконавська робота в інструментальній групі художньої лабораторії народного мистецтва.	6
	<i>Змістовий модуль 2. Закріплення практичних умінь та виконавських навичок в інструментальній групі художньої лабораторії народного мистецтва</i>	
3	Вивчення партій інструментального репертуару.	6
4	Виконавська робота в інструментальній групі художньої лабораторії народного мистецтва.	6
	Разом	22

6. Самостійна робота

№ з/п	Тема	К-ть годин
	<i>Змістовий модуль 1. Удосконалення практичних умінь та виконавських навичок в інструментальній групі художньої лабораторії народного мистецтва</i>	
1	Вивчення партій інструментального репертуару.	40
2	Виконавська робота в інструментальній групі художньої лабораторії народного мистецтва.	54
	<i>Змістовий модуль 2. Закріплення практичних умінь та виконавських навичок в інструментальній групі художньої лабораторії народного мистецтва</i>	
3	Вивчення партій інструментального репертуару.	58

4	Виконавська робота в інструментальній групі художньої лабораторії народного мистецтва.	38
	Разом	190

7. Індивідуальні завдання

У процесі вивчення курсу «Художня лабораторія народного мистецтва (Інструментальна група)» студент повинен в індивідуальному порядку підготувати одну-дві партитури та вивчити з інструментальною групою дані твори. Приклади творів:

1. «Українські мелодії».
2. «Поліські візерунки».
3. «Волинська толока».

8. Методи навчання

Методи навчання, які використовуються під час вивчення дисципліни «Художня лабораторія народного мистецтва (інструментальна група)»:

- інформаційно-рецептивний метод;
- репродуктивний метод;
- продуктивний метод;
- практичний метод.

9. Методи та засоби діагностики успішності навчання

Засоби діагностики успішності навчання – завдання самостійної роботи, модульні контрольні роботи, індивідуальні завдання.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Таблиця 3.1

I–IV семестри

Поточний контроль (маж = 40 балів)				Модульний контроль (маж = 60 балів)				Загальна кількість балів
Модуль 1				Модуль 2				
Зміст. модуль 1		Зміст. модуль 2		МКР 1	МКР 2	МКР 3	МКР 4	
T1 10	T2 10	T3 10	T4 10	15	15	15	15	100

I заліковий кредит:

I семестр: Т1 та МКР 1 – всього 25 балів;

II семестр: Т2 та МКР 2 – всього 25 балів;

III семестр: Т3 та МКР 3 – всього 25 балів;

IV семестр: Т4 та МКР 4 – всього 25 балів;

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диф. заліку
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
75 - 81	C	
67 -74	D	
60 - 66	E	Задовільно
1 – 59	Fx	Незадовільно

Критерії оцінювання тем змістового модуля

Оцінка	Максимум 10 балів	Критерії
“відмінно”	10–9	При здачі партій студент продемонстрував: <ul style="list-style-type: none">• бездоганну читку партії;• правильне володіння звуком;• правильне відтворення динамічного розвитку твору;• досконале володіння інструментом;• правильне використання різних штрихів;
“добре”	8	<ul style="list-style-type: none">• добру подачу звуку (1-2 незначні похибки);• достатньо правильне володіння звуком;• правильне відтворення динамічного розвитку твору;• володіння інструментом;• правильне використання різних штрихів (1-2 незначні похибки);
“задовільно”	7–6	<ul style="list-style-type: none">• задовільну читку партії (2-3 помилки);• в цілому правильне володіння звуком;• в цілому правильне відтворення динамічного розвитку твору;• слабе володіння інструментом;• використання різних штрихів (2-3 помилки);
“незадовільно”	5–4	<ul style="list-style-type: none">• незадовільну читку партій (4-5 помилок);• неправильне володіння звуком;• неправильне відтворення динамічного розвитку твору;• слабе володіння інструментом;• неправильне використання штрихів (4-5 помилок);

	3–1	<ul style="list-style-type: none"> • незадовільну читка партій (6 і більше помилок); • неправильне володіння звуком; • неправильне відтворення динамічного розвитку твору; • неправильне володіння інструментом; • неправильне використання штрихів (6 і більше помилок);
	0	Партії не здавалися.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

<i>Оцінка</i>	<i>Максимум 15 балів</i>	<i>Критерії</i>
		При виконанні творів студент продемонстрував:
<i>“відмінно”</i>	15–14	<ul style="list-style-type: none"> • високе вміння художньої інтерпретації твору у складі інструментальної групи; • бездоганне тембральне і динамічне погодження звука свого музичного інструменту з іншими окремими музичними інструментами своєї та інших партій; • бездоганну чистоту інтонації; • правильне володіння звуком; • досконале виконання динамічного розвитку твору; • досконале володіння інструментом; • правильне використання різних штрихів; • високе вміння орієнтуватись у формі та гармонічній будові твору.
<i>“добре”</i>	13–12	<ul style="list-style-type: none"> • добре вміння художньої інтерпретації твору у складі інструментальної групи; • добре тембральне і динамічне погодження звука свого музичного інструменту з іншими окремими музичними інструментами своєї та інших партій; • добру чистоту інтонації (1-2 похибки); • правильне володіння звуком; • правильне виконання динамічного розвитку твору; • правильне володіння інструментом; • правильне використання різних штрихів; • добре вміння орієнтуватись у формі та гармонічній будові твору.

“задовільно”	11–9	<ul style="list-style-type: none"> • задовільне вміння художньої інтерпретації твору у складі інструментальної групи; • задовільне тембральне і динамічне погодження звука свого музичного інструменту з іншими окремими музичними інструментами своєї та інших партій; • задовільну чистоту інтонації (3-4 помилки); • в цілому правильне володіння звуком; • задовільне виконання динамічного розвитку твору; • задовільне володіння інструментом; • в цілому правильне використання різних штрихів (3-4 помилки); • помилки при трактуванні форми та гармонічної будови твору.
“незадовільно”	8–5	<ul style="list-style-type: none"> • незадовільне вміння художньої інтерпретації твору у складі хорового колективу; • невміння тембрального і динамічного погодження звука свого музичного інструменту з іншими окремими музичними інструментами своєї та інших партій; • погану чистоту інтонації (5-6 помилок); • неправильне володіння звуком; • недосконале виконання динамічного розвитку твору; • недосконале володіння інструментом; • неправильне використання різних штрихів (5-6 помилок); • невміння орієнтуватись у формі та гармонічній будові твору.
	4–1	<ul style="list-style-type: none"> • незадовільне вміння художньої інтерпретації твору у складі хорового колективу; • невміння тембрального і динамічного погодження звука свого музичного інструменту з іншими окремими музичними інструментами своєї та інших партій; • погану чистоту інтонації (7 і більше помилок); • неправильне виконання динамічного розвитку твору; • недосконале володіння інструментом; • неправильне використання різних штрихів (7 і більше помилок); • невміння орієнтуватись у формі та гармонічній будові твору.
	0	Твори не виконувалися.

11. Список джерел

1. Борисенко В.К. Весільні звичаї та обряди на Україні. - К.: Наукова думка, 1988.
2. Бойко В.Г. Сучасна народнопоетична творчість на Україні / В. Бойко.- К.: Наукова думка, 1973.
3. Гордійчук М.М. Як записувати народну музику / М. Гордійчук. – К.: Державне

- видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1960.
4. Гуменюк А.І. Українські народні музичні інструменти / А. Гуменюк. –К.,1967.
 5. Гуменюк А.І. Як записувати народну танцювальну музику / А. Гуменюк. – Народна творчість та етнографія, 1969, № 4.
 6. Дей О.І. Сторінки з історії української фольклористики / О. Дей. - К.: Наукова думка, 1978.
 7. Колесса Ф. Народна музика на Поліссі / Ф. Колесса. - К.: Наукова думка, 1970.
 8. Колесса Ф. Ритміка українських народних пісень / Ф. Колесса. -Львів, 1907.
 9. Колесса Ф.Ф. Фольклористичні праці / Ф. Колесса. - К.: Наукова думка, 1970.
 10. Правдюк І. Ладові основи української народної музики / І. Правдюк. – К. : вид-во АН УРСР, К., 1961.
 11. Танцюра Г. Записки збирача фольклору / Г. Танцюра. – К. : Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури. - К., 1958.